

Спасовден

Спасовден, като Спасовден! Едно събитие, което няма нужда от реклама. Едно събитие, за което какво-то и да напишем ще е малко. Едно събитие, символ на една цяла епоха.

Това 32-ро издание се проведе на 4-ти юни и бе традиционно силно. Включиха се 234 транспортни единици с исторически характер. Не липсваха и гости от Сърбия. Това е най-старото традиционно събитие за исторически превозни средства, което се провежда в България. Може би основната му характеристика, е че тук може да видите автомобили, които никъде другаде не може да видите в България. По една много простичка причина – собствениците им не ходят никъде другаде. Успоредно с тях се появяват и хора, които остават типични само за Спасовден. Някой от тях емблематични за ретро гилдията. Тук се събира и най-многобройната публика, но това е разбираемо след като се провежда в най-големия град. Тук е мястото на което за много хора е започнало всичко наречено ретро автомания! Не малко от тях го приемат за „единствено и неповторимо“ събитие.

Много хора свързват това събитие със зората на ретро движението в България през 90-те години на миналия век. От там лъха една носталгия, уважение и респект! Но да припомним малко исторически факти около него:

Спасовден е църковнославянски празник и е избран за ден на шофьора. Традицията, създадена през 1913 г., продължава до 1946 г. След повече от 40-годишно прекъсване е възстановена през 1989 г. от ДТП „Мототехника“ и СБА, във вид за ретро автомобили. От 1990 г. това е ежегодно мероприятие от национален характер, организирано от БАК РЕТРО. Провежда се съботата след Спасовден, на площад „Свети Александър Невски“ в гр. София. Има само едно изключение през 1998 г., когато се провежда пред стадион Юнак. Тогава се постига и най-голямата масовост дотогава със 78 леки автомобили, един товарен и 4 мотоциклета. Тенденцията за увеличаване на броя на участниците оттогава се запазва и развива до ден днешен. Мероприятието, което е най-старото в България, традиционно събира най-голям брой участници.

Провежда се преди обед, като има само едно издание (юбилейното – 25 години), състояло се следобед. До 2021 г. това е най-големият събор на исторически превозни средства в България. В рамките на събитието дълги години се провежда и майсторско управление. През 1999 г. в организацията се включва и Царският автомобилен клуб.

В много от изданията му преди 2008 г. има и парад по софийските улици. На своята 25-годишнина през 2014 г. се организира и конкурс за елегантност по правилата на FIVA. Второто издание на този конкурс е през 2018 г. За своята 30-годишнина през 2019 г., парадът е съчетан със старта на Ретро рали България и „Алея на славата“ с червен килим по време на събитието. Идеята на последната е да се представят емблематични личности, свързани с историята на клуба. Анонсирано е като: 30 години ретро движение в България. По този повод в клубното списание на БАК Ретро - Retro Classic се отделят 12 страници на юбилей.

В началото на 90-те години, в съботата след Спасовден се провежда парадът, а в неделята - събор на Панчаревското езеро. С този събор се свързват и първите пазари за авто-мото части.

На това най-старо събитие, както вече споменах, организатор е и най-старият клуб в България – Български автомобилен клуб Ретро. Битува разбиране, датиращо от социалистическите години, като се приема, че всички трябва да ходят на Спасовден, както едно време се ходеше на манифестация. Успоредно с нея, върви и нагласата,

че тук трябва да се видиш със всички, но за тези по-малко от 4 часа за съжаление това е почти невъзможно. Повечето посетители залагат на това да разгледат нови или по-редки или просто по-интересни автомобили. Но за всичко споменато по-горе по един или друг начин своя принос дава и мястото на провеждане – площад Св. Александър Невски, с едноименния катедрален храм. Именно тук е мястото да спомена, че част от участници и гости залагат на това да направят уникални кадри на автомобили на фона на самата катедрала или на храм Света София, датиращ от 6-ти век. Не по-малко атрактивни зад историческите превозни средства са сградата на Българската патриаршия и паметника на опълченците.

